

بسمه تعالی

دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی سیرجان
مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

واحد برنامه ریزی درسی

طرح دوره دروس نظری و عملی

مشخصات درس:

۱۰	تعداد دانشجو	مهندسی بهداشت محیط	گروه آموزشی
۱/۵	تعداد واحد	مدیریت بهداشت محیط برای مبارزه با ناقلین	عنوان درس
۱۴۰۱/۱۱/۱۶ ۱۴۰۲/۳/۲۷	تاریخ شروع و پایان دوره	کارشناسی ناپیوسته	مقطع تحصیلی
شنبه ۱۴-۱۶	روز و ساعت جلسات	دوم ۱۴۰۱	نیمسال تحصیلی
ازمایشگاه هیدرولیک	دروس پیش نیاز	خانم ساناز حمزه	مدرس/مدرسین درس
ساختمان شجاع پور، اسکای روم	محل برگزاری	خانم ساناز حمزه	مسئول درس (دروس اشتراکی)
ترکیبی	روش برگزاری (حضوری/مجازی/ترکیبی)	نظری	نوع واحد (نظری/عملی)

شرح کلی درس:

توصیفی کوتاه و مختصر از درس را در یک یا دو پاراگراف بنویسید.
دانشجو با محل های پرورش آفات بهداشتی و نحوه ارتباط آنها با انسان و کاربرد های روش های مدیریت محیط در مبارزه با ناقلین جهت حذف یا کاهش آنها آشنا شود.

هدف/اهداف کلی درس:

با مراجعه به کوریکولوم رشته، هدف/اهداف کلی درس را بنویسید.

- ۱-مقدمه و معرفی مهندسی مبارزه با ناقلین
- ۲-آفات، ناقلین، طبقه بندی و بیولوژی
- ۳-محل‌های پرورش ناقلین
- ۴-بیولوژی و محل‌های پرورش حشرات
- ۵-روش‌های مختلف مبارزه با ناقلین
- ۶- روش‌های مهندسی مبارزه با ناقلین- بهسازی محیط و طبقه بندی آنها
- ۷- بهسازی محیط: تغییر و اصلاح محیط (Modification Environmental) معایب و مزایا
- ۸- روش‌های مدیریت محیط: کاهش تماس انسان با ناقلین
- ۹-زهکشی و انواع آن
- ۱۰-کانال‌های روباز، بهسازی شهرها، اقدامات ساختمان به منظور کاهش تماس با ناقلین، شیرهای آب جاری و استفاده از سیفون‌های خودکار
- ۱۱- اثر جمع آوری و دفع بهداشتی زباله ها در کنترل مگس، پشه خاکی، سوسک و جوندگان

روش تدریس:

مشخص کنید از چه روش تدریسی در آموزش استفاده می‌نمایید. روش تدریس را بر اساس موضوع، زمان کلاس، منابع و امکانات و نحوه مشارکت فراگیران انتخاب کنید و در صورت امکان مشارکت فراگیران و شرکت آنان در بحث های کلاسی را در اولویت قرار دهید.

☐	روش تدریس مبتنی بر حل مسئله	☒	روش تدریس سخنرانی
☐	روش تدریس ایفای نقش	☐	روش تدریس بحث گروهی
☐	روش تدریس مبتنی بر کار تیمی	☒	روش تدریس پرسش و پاسخ
☐	روش تدریس اکتشافی	☐	روش تدریس نمایشی
☐	روش تدریس در گروه های کوچک	☐	روش تدریس آزمایشگاهی

سایر موارد: ...

مواد و وسایل آموزشی:

به منظور تسهیل فرآیند یاددهی-یادگیری، در آموزش خود از چه وسایل آموزشی استفاده می کنید.

☒	جزوه	☒	پاورپوینت
☒	کتاب	☒	فیلم آموزشی
☒	وایت برد	☐	نرم افزار
☐	تصویر	☐	ماکت
☐	چارت	☒	لوازم واقعی
☒	فایل صوتی	☐	پوستر

سایر موارد: ...

تکالیف و مسئولیت‌های فراگیران:

مشخص کنید که فراگیران چه وظایف و مسئولیت‌هایی در طول ترم دارند.

- مشارکت در فعالیت‌های کلاسی
- حضور منظم در کلاس
- انجام تکالیف محوله

نحوه ارزیابی فراگیران:

- با توجه به اهداف اختصاصی درس، مشخص کنید که از چه روشی برای ارزیابی فراگیران استفاده می‌کنید.

☒	سئوالات چند گزینه ای	☒	سئوالات تشریحی کوتاه پاسخ
☒	سئوالات صحیح-غلط	☒	سئوالات تشریحی بلند پاسخ
☐	کار عملی	☐	سئوالات شفاهی
☐	چک لیست مشاهده عملکرد	☐	سئوالات جور کردنی
		☒	پرسش‌های کلاسی

سایر موارد: ...

- مشخص کنید که نمره نهایی دانشجو با توجه به چه فعالیت‌هایی تعیین می‌شود. همچنین میزان نمره و یا درصد مرتبط با هر فعالیت را نیز مشخص کنید.

ردیف	عناوین	نمره/درصد
۱	نمره پایان ترم	۱۴
۲	نمره میان ترم	۴
۳	نمره حضور و غیاب	۱
۴	فعالیت کلاسی	۱

سیاست ها و قوانین:

قوانین کلاس خود را به صورت شفاف برای فراگیران شرح دهید.

- حداقل نمره قبولی ۱۰
- تعداد دفعات غیبت مجاز مطابق قوانین آموزشی
- حضور به موقع در کلاس
- رعایت نظم و انضباط

جدول زیر را بر اساس رئوس مطالبی که در هر جلسه آموزش می دهید کامل کنید.

توجه: در قسمت اهداف رفتاری نوع هدف (حیطه شناختی، حیطه عاطفی و حیطه روانی حرکتی) مشخص گردد.

برنامه زمانبندی درس:

جلسه	عنوان جلسه	هدف کلی: هدف از یادگیری این مطلب آن است که دانشجو با ...	اهداف رفتاری: دانشجو در پایان باید بتواند...	مدرس / مدرسین
۱	بیان اهداف درس، سرفصل درس، نحوه تدریس و ارزشیابی درس بیان وظایف دانشجویان، مقدمه ای بر اهمیت بندپایان	اهمیت بندپایان آشنا شود.	❖ اهمیت بندپایان را بیان کند. ❖ نحوه آسیب بندپایان را توضیح دهد. ❖ نحوه انتقال بیماری توسط بندپایان را تشریح نماید.	خانم ساناز حمزه
۲	سوسری ها، خصوصیات رفتاری، اهمیت بهداشتی سوسری ها، روش های کنترل	اهمیت بهداشتی سوسری ها، روش های کنترل آن ها آشنا شود.	❖ کنترل فیزیکی سوسریها را شرح دهد. ❖ شکارچیان طبیعی سوسری ها را توضیح دهد. ❖ کنترل شیمیایی سوسریها را شرح دهد.	خانم ساناز حمزه
۳	مگس ها	مگس ها آشنا شود.	❖ اهمیت بهداشتی مگس ها، مبارزه و کنترل آنها را بطور کامل تشریح کند.	خانم ساناز حمزه
۴	ساس و پشه خاکی	ساس و پشه خاکی آشنا شود.	❖ کنترل جمعیت و عوامل محیطی موثر بر بروز ساس را توضیح دهد. ❖ راه های سرایت بیماری توسط پشه خاکی را شرح دهد. ❖ روشهای پیشگیری و مبارزه با بیماری های منتقله توسط پشه خاکی را به طور کامل بیان نماید.	خانم ساناز حمزه
۵	سگ ها و جوندگان	سگ ها و جوندگان آشنا شود.	❖ اهمیت بهداشتی سگ ها را توضیح دهد. ❖ بیماری های منتقل شونده از سگ را بیان کند. ❖ روش های کنترل جمعیت بهداشتی سگ ها را توضیح دهد. ❖ اهمیت موش ها را شرح دهد. ❖ عوامل مهم در مبارزه با موش ها را بیان کند.	خانم ساناز حمزه

	❖ روش های شیمیایی مبارزه با موش ها را بطور کامل بیان نماید.			
۶	❖ روش های مبارزه با آفات	❖ روش های مبارزه با آفات آشنا شود.	❖ روش های مبارزه فیزیکی، مکانیکی، محیطی با آفات را بطور کامل بیان کند.	❖ روش های مبارزه با آفات آشنا شود.
۷	❖ روش های مبارزه با آفات	❖ روش های مبارزه با آفات آشنا شود.	❖ روش های مبارزه بیولوژیکی یا طبیعی را توضیح دهد. ❖ روش های بهسازی و نوسازی تاسیسات زیستگاه های انسانی را بطور کامل تشریح نماید.	❖ روش های بهسازی و نوسازی تاسیسات زیستگاه های انسانی آشنا شود.
۸	❖ روش های مبارزه با آفات	❖ روش های مبارزه با آفات آشنا شود.	❖ روش های مبارزه ژنتیکی را توضیح دهد. ❖ روش های مبارزه شیمیایی را شرح دهد. ❖ مدیریت یا مبارزه تلفیقی با آفات را توضیح دهد. ❖ زهکشی را تعریف کند. ❖ فواید زهکشی را توضیح دهد. ❖ انواع زهکشی را با به طور کامل بیان نماید.	❖ انواع پارازیت - زهکشی آشنا شود.
۹	❖ روش های مبارزه با آفات	❖ روش های مبارزه با آفات آشنا شود.	❖ ویژگی های اب سالم را بیان کند. ❖ اب الوده را تعریف کند. ❖ الودگی اب از نظر منشا را شرح دهد. ❖ خصوصیات باکتریولوژی اب آشامیدنی را به طور کامل تشریح نماید.	❖ بیماری های منتقله از آب آشنا شود.
۱۰	❖ روش های مبارزه با آفات	❖ روش های مبارزه با آفات آشنا شود.	❖ نقش اب در انتقال بیماری ها را شرح دهد. ❖ نقش افزایش املاح محلول در انتقال بیماریها را توضیح دهد. ❖ راهبرد بهداشت محیط در کنترل بیماری ها را بطور کامل بیان نماید.	❖ بیماری های منتقله از اب آشنا شود.

منابع درس:

مشخصات مقاله شامل عنوان، نویسندگان، مجله، سال و شماره انتشار و صفحات مقاله
مشخصات کتاب شامل عنوان، نویسندگان، مترجمین، انتشارات، سال و نوبت چاپ کتاب
۱. روش های مهندسی مبارزه با ناقلین، تالیف: دکتر روح اله دهقانی دانشیار دانشگاه علوم پزشکی کاشان